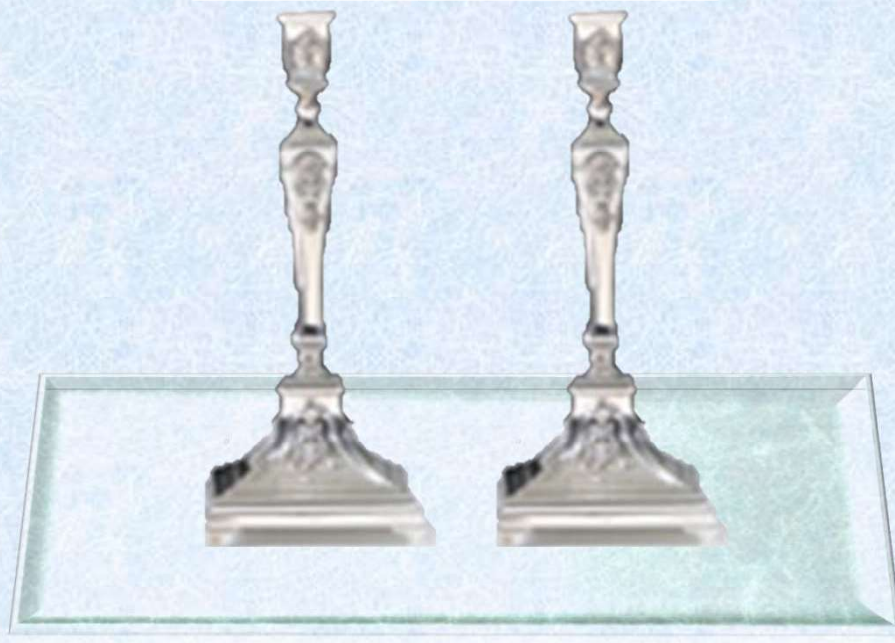

דיני בסיס לדבר האסור

בסיס לדבר האסור

באם מוקצה מונח מעש"ק על גבי חפץ המותר בטלטול אין לטלטל את החפץ האם נתקיימו התנאים הבאים:

1. היה מונח עליו בעת בין השמשות
2. הונח שם בכוונה שיהיה שם בשבת ולא שכחו שם
3. הונח שם ע"י בעליו של הכלי
4. הונח שם מתוך מטרה שיהיה על גבי חפץ זה
5. נעשה בסיס רק לדבר האסור ולא לדבר האסור והמותר
6. וי"א שצריך שתהיי איזה חשיבות למוקצה.

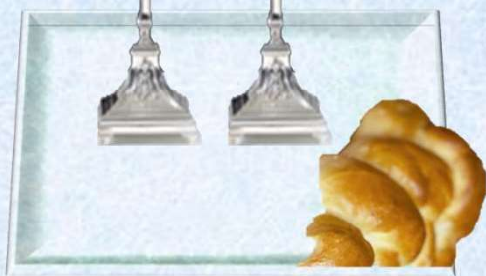
בסיס לדבר האסור,
תנאים כלליים:

בסיס לדבר האסור

באם נתקיימו תנאים אלו – נעשה הכלי 'בסיס למוקצה'
ודינו כמוקצה עצמו כל השבת אף לאחר שיוסר
ממנו המוקצה.

בסיס לדבר האסור,
תנאים כלליים:

בסיס לדבר האסור

באם לא נתקיימו תנאים אלו – לא נעשה הכלי 'בסיס למוקצה' ומותר לטלטלו אלא שצריך לנער את המוקצה מעליו – כפי מה שלמדנו בשיעור הראשון -

אך אם:

1. **אי אפשר לנער**
2. **או ע"י ניעור המוקצה, ינזק הדבר המותר**
3. **או שזקוק למקום שמפנה ממנו את ההיתר –**

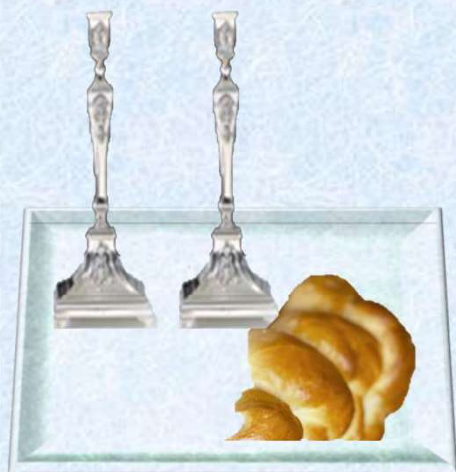
אין צריך לנער וניתן לטלטל את המוקצה עם הדבר המותר בטלטול.

בסיס לדבר האסור,
תנאים כלליים:

בסיס לדבר האסור

באם איננו רוצה לנער את המוקצה מחשש שהוא **ישבר** – כגון פמוטות, איננו צריך לנערם. בפרט שבדי"כ זקוק למקום זה.

באם מטלטל את הדבר המותר – **לצורך הדבר המותר** – וצריך גם את המוקצה במקום אחר, יש **מקום להתיר**

בסיס לדבר האסור,
תנאים כלליים:

בסיס לדבר האסור – ביאור התנאים

א. היה מונח עליו כל 'בין השמשות'

באם הונח המוקצה על ההיתר בשבת
[ע"י נכרי / קטן / שוגג],
איננו נעשה בסיס לדבר האסור

באם נזכר לפני צה"כ וניער את המוקצה
זה לא נעשה בסיס לדבר האסור.

מעשה שהשאירו את הקופות צדקה על הבימה, וקבלו שבת
מוקדם ואז נזכרו ובקשו ממי שלא קיבל שבת שיזיז את הקופה.
האם נעשית הבימה בסיס לדבר האסור?

בסיס לדבר האסור,
ביאור התנאים:

בסיס לדבר האסור – ביאור התנאים

ב. הונח ולא שכחו שם:

לא נעשה בסיס לדבר האסור אא"כ הניח אותו שם בכוונה, שיהיי שם לפחות כל ביה"ש.

באם שכח מוקצה על הכרית וכיו"ב, הכרית לא נעשית בסיס. מי שהשאיר בלא כוונה ארנק על עגלה היא איננה נעשית מוקצה.

הניח נרונים על גבי צלחת שידלקו שם במשך ביה"ש זה נעשה בסיס לדבר האסור.

בסיס לדבר האסור,
ביאור התנאים:

בסיס לדבר האסור – ביאור התנאים

ב. הונח ולא שכחו שם:

הניח ארנק עם סכום כסף במגירה היא נעשית בסיס – שהרי דעתו שישאר שם כל השבת

שאריות מזון שנשארו על השלחן, הייה בגדר שכח והשלחן איננו מוקצה

בסיס לדבר האסור,
ביאור התנאים:

בסיס לדבר האסור – ביאור התנאים

ג. הונח שם מדעת הבעלים:

לא נעשה בסיס לדבר האסור אא"כ הניח את המוקצה, ביעליו של היבסיסי או מדעתו.

מי שהניח על כסא של חבירו ארגז כלים, אף כשהיה דעתו להצניעם שם כל השבת - הכסא לא נעשה בסיס

סטנדר של בית הכנסת אין המתפללים בעליו – ולכן אם אחד מהם הניח עליו מוקצה הוא לא נעשה בסיס.

אף אם הניח שלא לדעת הבעלים, באם זה דבר שבודאי נח להם – נעשה בסיס. כגון: מי שראה חפץ יקר של חבירו והניח אותו למשמר על גבי חפץ.

בסיס לדבר האסור,
ביאור התנאים:

בסיס לדבר האסור – ביאור התנאים

ד. הונח שם מתוך מטרה שיהיה על גבי חפץ זה

לא נעשה בסיס לדבר האסור א"כ הניח את המוקצה, על גבי ה'בסיס'. בכוונה לאיזה צורך, או שזה המקום שברצונו לשמור את המוקה או שזה לצורך הדבר שמונח עליו.

המפה לא נעשית בסיס לנרות שעליה, שהרי אין רצונו שהנר יהי על המפה אלא על השלחן.

בסיס לדבר האסור,
ביאור התנאים:

בסיס לדבר האסור – ביאור התנאים

ד. הונח שם מתוך מטרה שיהיה על גבי חפץ זה

חפצים במגרה שהונח עליהם מוקצה אינם בסיס, שהרי
כוונתו שיהיי בתחתית המגרה.

ירקות שעליהם תפוי"א אינם בסיס.

תיק בית הספר וכיו"ב ה"ה כבסיס למה שבתוכן,
כל דבריו כדינו.

בסיס לדבר האסור,
ביאור התנאים:

Free photos from www © iStock.com

בסיס לדבר האסור – ביאור התנאים

ה. נעשה בסיס רק לדבר האסור ולא לדבר האסור והמותר

באם נעשה בסיס לדבר האסור והמותר בתנאים הבאים לא נעשה בסיס לדבר האסור:

1. הדבר המותר חשוב יותר מן הדבר האסור.

בדרך כלל מודדים לפי שוויות החפצים. בנרות מחשבים לפי שוויות האור עבורו

לכן למעשה דווקא החלות של שבת או ספרי קודש חשובים יותר מנרות השבת

בסיס לדבר האסור,
ביאור התנאים:

בסיס לדבר האסור – ביאור התנאים

ה. נעשה בסיס רק לדבר האסור ולא לדבר האסור והמותר

באם נעשה בסיס לדבר האסור והמותר בתנאים הבאים לא נעשה בסיס לדבר האסור:

2. הכלי איננו מיוחד דווקא לדבר האסור

לא יעזור להניח 'חלה' על הפומוטים. וכן לא על המגש אא"כ זה מגש שלא מיוחד לנש"ק.

בסיס לדבר האסור,
ביאור התנאים:

בסיס לדבר האסור – ביאור התנאים

ה. נעשה בסיס רק לדבר האסור ולא לדבר האסור והמותר

באם נעשה בסיס לדבר האסור והמותר בתנאים הבאים לא נעשה בסיס לדבר האסור:

3. באם במשך ביה"ש היה מונח דבר היתר אף שאחר הוסר משם לא נעשה בסיס

מותר לטלטל את הכסא שעליו החנוכיה, כאשר בכניסת השבת הניחו שם את החלה. אף שלקחו את החלה לסעודת השבת [אחרי צה"כ]

4. מי שנתכוון להניח גם דבר היתר ושכח צ"ע.

בסיס לדבר האסור,
ביאור התנאים:

בסיס לדבר האסור - בבגדים

'כיס של מעות' – שתפור לבגד, אף כשיש בו מעות לא נעשה הבגד בסיס [אך לא ילבשו גזירה משום ישכח ויצא לרה"ר].

כיס שנעשה מן הבגד עצמו – ומונח בו מעות נעשה בסיס דבר האסור [בתנאים הנ"ל].

מצא מעות בבגדי השבת בודאי איננו בסיס, שהרי שכח ולא התכוון.

בגד שנעשה בסיס
לדבר האסור:

בסיס לדבר האסור - ברהיטים

מגירה שבשלחן – שיש בה מוקצה נעשית בסיס [בתנאים
הני"ל]

השלחן שבו המגירה הני"ל נעשה בסיס ג"כ – באם זו מגירה
נשלפת

[באם המגירה לא נשלפת – איננו נעשה בסיס.]

רהיט שנעשה בסיס
לדבר האסור:

בסיס לדבר האסור - ברהיטים

דלת של ארון וכיו"ב שמונח עליה מוקצה – לא נעשית בסיס,
כי היא תפילה לארון/ בית

פח אשפה שבדלת ארון מטבח, אין הדלת נעשית בסיס

רהיט שנעשה בסיס
לדבר האסור:

בסיס לדבר האסור - בכלים

אולר שבו סכינים הראויים לשימוש – איננו מוקצה ממת הסכינים האסורים.

מפתח של רכב בד"כ הינו מוקצה

צרו מפתחות שיש בו ג"כ מפתחות של רכב או מוקצה אחר, הוי בסיס לדבר האסור והמותר, ולכן באם המותר חשוב יותר מותר לטלטל את הצרו.

חפץ שנעשה בסיס
לדבר האסור:

בסיס לדבר האסור - בכלים

ויש מקלים בזה שהמוקצה הוא כלי שמלאכתו לאיסור
אף כשההיתר חשוב פחות.

בכל אופן לא יטלטל את הדבר אסור עצמו אלא את הטבעת
או המפתח של היתר.

אך באם אפשר יש לנער את המוקצה מן הצרור, אך באם
לצורך הוצאת המוקצה יש לטלטלו בידיים עדיף לטלטל את
כל הצרור עם המוקצה מאשר לנערו.

חפץ שנעשה בסיס
לדבר האסור:

